

28 Ιουλίου, 1990

[ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ, Δ/στής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

Ν.Σ. ΠΙΣΣΑΡΙΔΗΣ ΛΤΔ.,

Αιτητές,

v.

ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ, ΜΕΣΩ ΤΟΥ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗ ΤΕΛΩΝΕΙΩΝ,

Καθ' ων η αίτηση.

(Υπόθεση Αρ. 493/86).

Διοικητική πράξη — Ανάκληση — Αναπροσαρμογή δασμού — Είναι εκτελεστή διοικητική πράξη που υπόκειται στην Αναθεωρητική Δικαιοδοσία του Δικαστηρίου — Πότε η ανάκληση είναι επιτρεπτή — Εφαρμοστέες αρχές του Διοικητικού Δικαίου αναφορικά με την ανάκληση νομίμων και παρανόμων διοικητικών αποφάσεων και εκτενής αναφορά στη σχετική νομολογία. 5

Διοικητική πράξη — Αιτιολογία — Μπορεί να συμπληρώνεται από τα στοιχεία του φακέλου. 10

Διοικητικό Δίκαιο — Εκτίμηση γεγονότων — Ανήκει στη διακριτική εξουσία της Διοίκησης — Πότε επεμβαίνει το Δικαστήριο στην εκτίμηση των γεγονότων από τη Διοίκηση.

Οι αιτητές, εισήγαγαν από την Τaiwan το 1985 και 1986, πλαστικές βάφκες οι οποίες ταξινομήθηκαν στη δασμολογική κλάση 97.03 και τους επιβλήθηκε γενικός δασμός 48%. Στις 16.5.1986 λήφθηκε απόφαση για αναπροσαρμογή του δασμού, αφού κρίθηκε από τον αρμόδιο λειτουργό ότι η ορθή δασμολογική κλάση των πιο πάνω εμπορευμάτων ήταν 89.01.10 με γενικό συντελεστή δασμού 150%. Αποτέλεσμα αυτού ήταν να ζητηθεί από τους αιτητές η πληρωμή πρόσθετου δασμού ΑΚ 171,26 και ΑΚ 738,28 για τα πιο πάνω εμπορεύματα, με επιστολές αρ. 89.01 ΙΕ 214 και 89.01.ΙΕ 220 ημερ. 22.5.1986. Οι αποφάσεις για πληρωμή πρόσθετου δασμού, αποτέλεσαν αντικείμενο προσφυγής εκ μέρους των αιτητών, οι οποίοι ισχυρίστηκαν ότι οι προσβαλλόμενες αποφάσεις συνιστούσαν ανάκληση των προηγουμένων διοικητικών πράξεων και ήταν παράνομες και ανεπίτρεπτες. Επίσης, ότι δεν έγινε 25

δέουσα έρευνα, ούτε υπήρχε αιτιολογία.

Το Ανώτατο Δικαστήριο αποφάσισε ότι:

5 Η εκτίμηση των γεγονότων ανήκει στη Διοίκηση. Το Δικαστήριο επεμβαίνει στην περίπτωση πλάνης περί τα πράγματα ή το νόμο ή όταν η Διοίκηση υπερβεί τα όρια της διακριτικής της εξουσίας.

10 Οι προσβαλλόμενες αποφάσεις αποτελούν αποφάσεις ανάκλησης των αρχικών ταξινομήσεων που έγιναν.

15 Η ανάκληση νομίμων και παρανόμων διοικητικών πράξεων, δεν επιτρέπεται μετά από παρέλευση ευλόγου χρόνου, εκτός αν αυτό επιβάλλουν λόγοι δημοσίου συμφέροντος ή η πράξη που ανακαλείται στηρίχτηκε σε δόλια ή απατηλή ενέργεια του ενδιαφερομένου προσώπου. Ανάκληση λόγω διαφορετικής εκτίμησης των ίδιων δεδομένων δεν είναι επιτρεπτή και η πράξη ανάκλησης ακυρώνεται. Το εύλογο του χρόνου κρίνεται με βάση το σύνολο των περιστατικών στην κάθε υπόθεση. Στην παρούσα υπόθεση, η αρχική ταξινόμηση, με βάση τα στοιχεία που είχε
20 ενώπιόν του το Δικαστήριο, είναι λανθασμένη και ως εκ τούτου αντίθετη με τις νομοθετικές πρόνοιες. Οι πράξεις που προσβάλλονται είναι ανακλήσιμες παρανόμων διοικητικών πράξεων. Ο χρόνος των 15 μηνών που παρήλθε από 4.2.1985 μέχρι 22.5.1986, λαμβανομένων υπόψη όλων των περιστατικών της υπόθεσης, δεν είναι εύλογος. Όμως ο χρόνος που παρήλθε από 4.3.1986 μέχρι 22.5.1986 είναι σύντομος και αναγκαίος για
25 τη διεξαγωγή της έρευνας και λήψη της προσβαλλόμενης απόφασης.

30 Ενόψει των πιο πάνω διαπιστώσεων και με βάση τις αρχές του Διοικητικού Δικαίου για ανάκληση διοικητικών πράξεων, η απόφαση που περιέχεται στην επιστολή με αναφορά 89.01.ΙΕ 214 ημερ. 22.5.1986 ακυρώνεται και η απόφαση που περιέχεται στην αναφορά 89.01.ΙΕ 220 της ίδιας ημερομηνίας επικυρώνεται.

35 Οι λόγοι της προσφυγής για μη διεξαγωγή δέουσας έρευνας, όπως και η έλλειψη αιτιολογίας, δεν ευσταθούν αφού από τα στοιχεία των φακέλων είναι φανερό ότι έγινε δέουσα έρευνα, η δε αιτιολογία που περιέχεται στις ειδοποιήσεις απαίτησης συμπληρώνεται από τα στοιχεία του φακέλου της Διοίκησης.

40 *Η προσφυγή επιτυγχάνει μερικώς, χωρίς έξοδα.*

Αναφερόμενες υποθέσεις:

Republic v. Georghiades (1972) 3 C.L.R. 594,

<i>Makrides v. Republic (1979) 3 C.L.R. 584,</i>	
<i>Constantinides v. Republic (1988) 3(C) C.L.R. 2375,</i>	
<i>Δημοκρατία v. Ματθαίου (1990) 3 Α.Α.Δ. 2452,</i>	5
<i>A. & S. Antoniadēs & Co. v. Republic (1965) 3 C.L.R. 673,</i>	
<i>Director of the Department of Customs & Excise v. Grecian Hotel Enterprises Ltd (1985) 1 C.L.R. 476,</i>	10
<i>Χατζηπαναγή v. Δημοκρατίας (1989) 3(Γ) Α.Α.Δ. 1079,</i>	
<i>Pavlidēs v. Republic (1966) 3 C.L.R. 530,</i>	15
<i>Pavlidēs v. Republic (1967) 3 C.L.R. 217,</i>	
<i>Zenios v. Republic (1967) 3 C.L.R. 364,</i>	
<i>Karayiannis v. Republic (1984) 3 C.L.R. 420,</i>	20
<i>Yiangou and Another v. Republic (1975) 3 C.L.R. 228,</i>	
<i>Yiangou and Another v. Republic (1976) 3 C.L.R. 101,</i>	25
<i>Michael v. Republic (1979) 3 C.L.R. 499,</i>	
<i>Georghiou v. Republic (1983) 3 C.L.R. 827.</i>	
Προσφυγή.	30
Προσφυγή εναντίον των αποφάσεων του Διευθυντή Τμήματος Τελωνείων με τις οποίες ζητήθηκε η πληρωμή πρόσθετου εισαγωγικού δασμού για την εισαγωγή από τους αιτητές πλαστικών βαρκών ενός και δύο προσώπων.	35
<i>Κ. Α. Χ"Ιωάννου, για τους Αιτητές.</i>	
<i>Στ. Θεοδούλου, Δικηγόρος της Δημοκρατίας Α', για τους Καθ' ων η αίτηση.</i>	40
<i>Cur. adv. vult.</i>	
ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ, Δ.: Οι αιτητές με την προσφυγή αυτή ζητούν την ακύρωση των αποφάσεων του Διευθυντή Τμήματος Τελω-	

νειών (ο "Διευθυντής"), που κοινοποιήθηκαν σ' αυτούς με επιστολές Αρ. 89.01 ΙΕ Νο. 214 και 89.01 ΙΕ Νο. 220, ημερομηνίας 22 Μαΐου, 1986, με τις οποίες ζητήθηκε πληρωμή πρόσθετου εισαγωγικού δασμού £171.26 σεντ και £738.28 σεντ, αντίστοιχα.

5

Οι αιτητές είναι εισαγωγείς.

Οι αιτητές εισήγαγαν από την Taiwan 60 πλαστικές βάρκες ενός προσώπου (one man boat) και στις 2 Μαρτίου, 1985, κατάθεσαν μέσω του Εκτελωνιστή τους διασάφηση, με την οποία ταξινόμησαν αυτές στη δασμολογική κλάση 97.03 - παιχνίδια.

10

Ο αρμόδιος εξουσιοδοτημένος Λειτουργός, με βάση την ολότητα των στοιχείων που είχε ενώπιόν του, ταξινόμησε το εμπόρευμα στην κλάση 97.03 και επέβαλε το γενικό δασμό 48%.

15

Το 1986 οι αιτητές εισήγαγαν 240 πλαστικές βάρκες ενός προσώπου και 60 δύο προσώπων - (two men boat). Στις 3 Μαρτίου, 1986, κατατέθηκε διασάφηση. Ακολουθήθηκε η ίδια ακριβώς διαδικασία, όπως το 1985.

20

Οι αιτητές, αφού έκαναν εξοδολόγιο, στο οποίο συμπεριέλαβαν και το δασμό που πλήρωσαν, διάθεσαν το εμπόρευμα που εισήγαγαν το 1985 και βρισκονταν στο στάδιο της τελικής διάθεσης του εμπορεύματος που εισήγαγαν το 1986.

25

Άλλοι εισαγωγείς ανάφεραν σε Λειτουργούς του Αρχιτελωνείου ότι οι αιτητές πωλούσαν το ίδιο εμπόρευμα - πλαστικές βάρκες - σε πολύ χαμηλότερες τιμές από τους ίδιους.

30

Ύστερα από τις πληροφορίες, Λειτουργοί του Κλάδου Τελωνειακών Ερευνών παρέλαβαν από τους αιτητές δείγματα από τις πιο πάνω πλαστικές βάρκες και τα έγγραφα εκτελωνισμού τους.

35

Τα δείγματα τέθηκαν ενώπιον του Κλάδου Ταξινόμησης Εμπορευμάτων για την ορθή ταξινόμησή τους. Για το θέμα ταξινόμησης εμπορευμάτων, που κάλυπτε και παρόμοιες βάρκες, είχε ζητηθεί εξειδικευμένη συμβουλή από το Συμβούλιο Τεχνολογικής Συνεργασίας που εδρεύει στις Βρυξέλλες. Τελικά ο υπεύθυνος Λειτουργός αποφάσισε ότι, η ορθή δασμολογική κλάση των πιο πάνω εμπορευμάτων ήταν 89.01.10 - "Θαλαμηγοί και έτερα σκάφη αναψυχής ή αθλοπαιδιών."

40

Η δασμολογική κλάση 97.03 περιλαμβάνει "Έτερα αθύσματα

- Μικροκατασκευάσματα αντικειμένων του είδους των χρησιμοποιούμενων διά διασκεδαστικούς σκοπούς".

Ο γενικός συντελεστής δασμού για τα εμπορεύματα της κλάσης 89.01.10 είναι 150%.

5

Στις 16 Μαΐου, 1986, λήφθηκε η απόφαση αναπροσαρμογής του δασμού και αποστολής ειδοποιήσεων πληρωμής.

Στις 22 Μαΐου, 1986, με ειδοποιήσεις απαίτησης (demand notes), ζητήθηκε από τους αιτητές η πληρωμή του πρόσθετου δασμού £171.26 και £738.28 για τα εμπορεύματα που εκτελωνίστηκαν στις 4 Φεβρουαρίου, 1985 και 4 Μαρτίου, 1986, αντίστοιχα.

10

Οι αιτητές αμφισβήτησαν τη νομιμότητα των πιο πάνω πράξεων. Πλήρωσαν υπό διαμαρτυρία και καταχώρισαν την παρούσα προσφυγή.

15

Οι λόγοι ακυρότητας που προβλήθηκαν είναι:-

20

1. Οι προσβαλλόμενες αποφάσεις είναι ανάκληση των προηγούμενων διοικητικών πράξεων και είναι παράνομες και ανεπίτρεπτες, γιατί οι πρώτες ταξινομήσεις επέφεραν οικονομικές συνέπειες στους αιτητές και ο χρόνος που μεσολάβησε είναι υπερβολικά μεγάλος.
2. Δεν έγινε δέουσα έρευνα.
3. Έλλειψη αιτιολογίας.

25

Στη διάρκεια της διαδικασίας κατατέθηκαν έγγραφα και δόθηκε προφορική μαρτυρία, στο μέτρο του επιτρεπτού στη διοικητική δικαιοσύνη.

30

Ο δικηγόρος των αιτητών εισηγήθηκε όπως το Δικαστήριο, με βάση τη μαρτυρία ενώπιόν του, συμπεριλαμβανομένης και μίας από τις βάρκες που εισήγαγαν και που παρουσιάστηκε ως τεκμήριο, αποφασίσει την ορθή δασμολογική ταξινόμηση.

35

Το αντικείμενο της προσφυγής στο Διοικητικό Δίκαιο είναι η νομιμότητα της διοικητικής πράξης ή απόφασης.

40

Η εκτίμηση των γεγονότων ανήκει στη Διοίκηση και το Δικαστήριο τότε μόνο επεμβαίνει, αν υπάρχει πλάνη περί τα πράγματα ή το νόμο ή η Διοίκηση υπερβαίνει τα όρια της διακριτικής της εξουσίας, με το νόημα ότι η διαπίστωση των γεγονότων δεν είναι

εύλογα επιτρεπτή με βάση τα ενώπιόν της στοιχεία. (Βλ., μεταξύ άλλων, *Republic (Public Service Commission) v. Lefkos Georgiades* (1972) 3 C.L.R. 594· *Makrides v. Republic* (1979) 3 C.L.R. 584· *Christoforos Constantinides v. The Republic of Cyprus, through The Minister of Finance and/or The Director of Customs & Excise* (1988) 3 C.L.R. 2375· *Δημοκρατία της Κύπρου, μέσω 1. Επιτροπής Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας, 2. Υπουργείου Παιδείας και Γεώργιου Ματθαίου* (1990) 3 Α.Α.Δ. 2452)

10 Οι προσβαλλόμενες αποφάσεις αποτελούν αποφάσεις ανάκλησης των ταξινομήσεων που έγιναν στις 4 Φεβρουαρίου, 1985 και 4 Μαρτίου, 1986 (βλ. *A. & S. Antoniadēs & Co. and The Republic of Cyprus, through The Minister of Finance* (1965) 3 C.L.R. 673· *Dir. of Customs v. Grecian Hotel* (1985) 1 C.L.R. 476).

15 Η ανάκληση είναι εκτελεστή διοικητική πράξη που υπόκειται στην Αναθεωρητική Δικαιοδοσία του Δικαστηρίου. Με την ανάκληση εξαλείφεται η προηγούμενη πράξη. Η ανάκληση των νόμιμων διοικητικών πράξεων είναι επιτρεπτή, εφόσον δε θίγονται δικαιώματα των πολιτών που δημιουργήθηκαν με την πράξη η οποία ανακαλείται ή για λόγους δημόσιου συμφέροντος. Οι παράνομες πράξεις, δηλαδή πράξεις που εκδόθηκαν κατά παράβαση νόμου και εκείνες που εκδόθηκαν με πλάνη περί τα πράγματα, μπορούν να ανακληθούν. Η ανάκληση όμως δεν επιτρέπεται ύστερα από παρέλευση μακρού χρόνου, εκτός εάν λόγοι δημόσιου συμφέροντος επιβάλλουν την ανάκληση ή η πράξη που ανακαλείται στηρίχτηκε σε δόλια ή απατηλή ενέργεια του ενδιαφερόμενου προσώπου. Ανάκληση λόγω διαφορετικής εκτίμησης των ίδιων δεδομένων δεν είναι επιτρεπτή και η πράξη της ανάκλησης ακυρώνεται (βλ. *Σοφούλλης Χατζηπαυγή ν. Της Δημοκρατίας* (1989) 3(Γ) Α.Α.Δ. 1079).

30 Με βάση τα στοιχεία ενώπιον του Δικαστηρίου, είναι πρόδηλο ότι, η αρχική ταξινόμηση των εμπορευμάτων ήταν λανθασμένη και ως εκ τούτου, αντίθετη με τις νομοθετικές πρόνοιες. Οι πράξεις που προσβάλλονται είναι ανακλήσεις παρανόμων διοικητικών πράξεων.

40 Για τις αρχές του Διοικητικού Δικαίου που διέπουν την ανάκληση των παράνομων διοικητικών πράξεων αναφορά μπορεί να γίνει, μεταξύ άλλων, στις πιο κάτω υποθέσεις: *A. & S. Antoniadēs & Co.* (ανωτέρω), σελ. 683, 684· *Pavlidēs v. The Republic* (1966) 3 C.L.R. 530, 549-551 και κατ' έφεση (1967) 3 C.L.R. 217, 228· *Zenios v. The Republic* (1967) 3 C.L.R. 364, 371, 372· *Karayiannis v. The Republic* (1984) 3 C.L.R. 420, 433, 434· *Nicolas Yiangou and*

Another v. The Republic (Minister of Commerce and Industry) (1975) 3 C.L.R. 228, 243, 244 και κατ' έφεση (1976) 3 C.L.R. 101, 105-108· ***Michael v. The Republic*** (1979) 3 C.L.R. 499, 501, 502· ***Georghiou v. The Republic*** (1983) 3 C.L.R. 827, 837-840. Στην υπόθεση ***Yiangou*** (ανωτέρω), στις σελ. 105-106, η Ολομέλεια του Ανωτάτου Δικαστηρίου είπε:-

5

"The revocation of an unlawful administrative act is a course lawfully open to the administration and it is based on the notion of the preservation of legality; the relevant principles are to be found in Stasinopoulos on the Law of Administrative Acts (1951), at pp. 398-399; and it is useful to refer, too, to the decisions of the Council of State in Greece in cases 796/1964, 1750/1965, 1531/1966, 3027/1967 and 458/1968; in particular in the decision in case 3027/1967 the following are stated as regards the revocation of unlawful administrative acts:-

10

15

‘... η ανάκλησις, και παρανόμου έτι διοικητικής πράξεως δεν είναι επιτρεπτή μετά την πάροδον ευλόγου χρόνου, κρινομένου κατά τας εκάστοτε συνθήκας, εάν εξ αυτής παρήχθη πραγματική κατάσταση προστατευτέα εν όψει των αρχών της χρηστής Διοικήσεως, πλην εάν αύτη προεκληθή δι' απατηλής ενεργείας του ενδιαφερομένου ή δεν ετηρήθη υπ' αυτού όρος τεθείς εν αυτή με την επιφύλαξιν της ανακλήσεως ή συντρέχη λόγος δημοσίου συμφέροντος.’

20

25

(‘... the revocation of even an unlawful administrative act is not permissible after the lapse of a reasonable period of time, to be judged in the light of the circumstances of each case, if there has been created from the beginning a situation needing protection on the basis of the principle of proper administration, unless the unlawful administrative act has been caused by fraudulent conduct of the person concerned or there has not been observed by him a condition included in the act subject to the reservation that there might be revocation or there exist reasons of public interest’).

30

35

As is stressed in the passage just quoted above, when there exist reasons of public interest an unlawful administrative act may be revoked even after the lapse of reasonably long time; and this is to be found, also, in other decisions of the Greek Council of State, such as those in cases 424/1932, 425/1932, 1750/1965 and 3169/1968.

40

What is ‘a reasonable period of time’ is a matter which, as

5 pointed out in the decision of the Council of State in Greece in case 1026/1966, depends on the circumstances of each particular case; and the relevant criteria have been set out by the said Council in its decision in case 518/1956; whether or not the time which has elapsed is reasonable is a matter for the Court to decide (see, in this respect, the decisions of the same Council in cases 47/1963, 55/1963 and 430/1964)."

10 Η υπόθεση **A. & S. Antoniadēs & Co.** (ανωτέρω); διαφοροποιείται από τα γεγονότα. Το εύλογο του χρόνου κρίνεται με βάση το σύνολο των περιστατικών στην κάθε υπόθεση.

15 Στην παρούσα υπόθεση, ο χρόνος των δεκαπέντε μηνών από 4 Φεβρουαρίου, 1985, μέχρι 22 Μαΐου, 1986, λαμβανομένων υπόψη όλων των περιστατικών της υποθέσης, συμπεριλαμβανομένης και της διάθεσης των εμπορευμάτων από τους αιτητές, ήταν υπερβολικός και δεν ήταν εύλογος. Η Διοίκηση δεν edικαιούτο να ανακαλέσει την πρώτη απόφαση.

20 Από την ενώπιόν μου μαρτυρία, τόσο την προφορική όσο και τα διοικητικά έγγραφα, οι αρχικές αποφάσεις λήφθηκαν χωρίς δόλο ή απατηλές πληροφορίες. Στο Κυανούν 166 αναφέρεται:-

25 "Από τις εξετάσεις που έγιναν δε διαπιστώθηκε οποιοσδήποτε δόλος. Η ταξινόμηση που έγινε, καίτοι το εμπόρευμα ως περιγράφεται στα τιμολόγια μπορούσε να εγείρει υπόνοιες και στους Τελωνειακούς Λειτουργούς, πιστεύω έγινε καλόπιστα."

30 Οι δηλώσεις διασάφησης συμπληρώθηκαν από τον Εκτελεωvιστή των αιτητών, σύμφωνα με τη συμβουλή Τελωνειακού Λειτουργού αναφορικά με την ταξινόμηση.

35 Η κατάθεση διασάφησης εισαγωγής από τον εισαγωγέα, επιβαλλόταν από τις πρόνοιες του Άρθρου 24 του περί Τελωνείων και Φόρων Καταναλώσεως Νόμου του 1967, (Αρ. 82/67) - ο οποίος ακυρώθηκε και αντικαταστάθηκε με το Νόμο 52/88 - που αποτελούσε το ισχύον δίκαιο στον ουσιώδη χρόνο για την παρούσα υπόθεση.

40 Η διασάφηση αποτελούσε, σύμφωνα με το Άρθρο 30(3) του Νόμου 82/67, τη βάση για τη βεβαίωση του συντελεστή του τελωνειακού δασμού.

Η απόφαση όμως ανάκλησης της δασμολογικής ταξινόμησης

της 4ης Μαρτίου, 1986, λήφθηκε σε εύλογο χρόνο. Η περίοδος, από 4 Μαρτίου, 1986, μέχρι 22 Μαΐου, 1986, είναι σύντομη και στις περιστάσεις της υπόθεσης ήταν αναγκαία για τη διεξαγωγή της έρευνας και λήψη της προσβαλλόμενης απόφασης.

5

Από τα ενώπιον του Δικαστηρίου στοιχεία είναι καθαρό ότι έγινε δέουσα έρευνα.

Στις ειδοποιήσεις απαίτησης, (demand notes), περιέχεται αιτιολογία που συμπληρώνεται με επάρκεια και σαφήνεια από τα στοιχεία του φακέλου της Διοίκησης.

10

Για όλους τους πιο πάνω λόγους, η απόφαση που περιέχεται στην επιστολή με αναφορά 89.01 ΙΕ Νο. 214, ημερομηνίας 22 Μαΐου, 1986, ακυρώνεται. Η απόφαση που περιέχεται στην επιστολή με αναφορά 89.01 ΙΕ Νο. 220, ημερομηνίας 22 Μαΐου, 1986, επικυρώνεται.

15

Καμιά διαταγή για έξοδα.

20

Η προσφυγή επιτυγχάνει μερικώς, χωρίς έξοδα.